

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

YVA-menettelyn tarve aurinkovoimahankkeissa

Marja Nuottajärvi
20.4.2023

Kuva: Samuel Faber, Pixabay

YVA-menettelyn soveltaminen YVA-lain liitteen I mukaan

- YVA-lainsäädännössä ei tällä hetkellä ole mainintaa aurinkovoimahankkeista.
- Aurinkovoimahankkeeseen voidaan soveltaa arviointimenettelyä YVA-lain 3 §:n 1 mom. nojalla suoraan, mikäli hanke täyttää kriteerit, jotka on mainittu
 - **YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon kohdassa 2 f (luonnonvarojen otto ja käyttö):**
 - *yli 200 hehtaarin laajuisen, yhtenäiseksi katsottavan alueen metsä-, suo- tai kosteikkoluonnon pysyväisluonteinen muuttaminen toteuttamalla uudisojituksia tai kuivattamalla ojittamattomia suo- ja kosteikkoalueita, poistamalla puusto pysyvästi tai uudistamalla alue Suomen luontaiseen lajistoon kuulumattomilla puulajeilla*

YVA-menettelyn soveltaminen yksittäistapaussharkintana

- Lisäksi arviointimenettelyä sovelletaan **yksittäistapauksissa YVA-lain 3 §:n 2 mom:n nojalla**. YVA-tarvetta arvioitaessa otetaan huomioon, aiheutuuko hankkeesta laadultaan ja laajuudeltaan hankeluettelon hankkeiden vaikutuksiin verrattavia vaikutuksia.
- Harkinnassa käytetään lisäksi **YVA-lain liitteen 2 mukaisia arviointitekijöitä**:
 - Millaiset **hankkeen ominaisuudet** ja **sijainti** sekä **vaikutusten luonne** ovat?
 - Kuuluuko hanke YVA-direktiivin liitteessä II lueteltuihin hankkeisiin?
 - Kohta 3 a: **Energiantuotanto, Sähkön**, höyryn ja kuuman veden **teolliset tuotantolaitokset** (joita ei ole mainittu YVA-direktiivin liitteessä I).
 - **Teollisen mittakaavan** laitoksen määrittely EU:n Teollisuuspäästädirektiivissä (2010/75/EU):
 - ”tuotteen luonne, tuotannossa käytetyn laitoksen tai laitteiden teollinen luonne, tuotannon määrä sekä **kaupallinen tarkoitus**” (vahva osoitus teollisesta mittakaavasta).
 - Energiantuotantolaitoksen alueen pinta-alan laajuuteen ei ole otettu YVA-direktiivin liitteessä II eikä teollisuuspäästädirektiivissä kantaa.

YVA-menettelyn soveltaminen aurinkovoimahankkeissa, yhteenveto

- ⇒ Teollisen mittakaavan aurinkoenergiahanke on direktiivin tarkoittama sähköä tuottava teollinen energiantuotantolaitos ja se edellyttää YVA-lain mukaista arviointimenettelyä, mikäli se on vaikutustensa laajuudelta ja laadulta verrattavissa YVA-hankeluettelon hankkeisiin.
- Aurinkovoimalaitosten **YVA-tarpeelle ei ole toistaiseksi määritelty tiettyä pinta-alarajaa**, minkä perusteella YVA-tarve yksiselitteisesti määräytyisi.
- Vaikka aurinkovoimahankkeiden tavoite on päästötön energiantuotanto, **on hankkeilla väistämättä ympäristövaikutuksia**, joiden kohdistuminen, luonne, laajuus ja merkittävyys perustuu aina hankkeen sijoituspaikan ominaispiirteisiin. YVA-menettely on työkalu, jonka avulla haittoja pyritään lieventämään.
- Laajoista aurinkovoimahankkeista ei ole vielä käytettävissä kotimaista ympäristövaikutusten seurantatietoa eikä käyttökokemuksia. Aurinkovoiman hankekehitys on nopeaa ja **yhteisvaikutuksista** voi muodostua merkittäviä. Tämän vuoksi YVA-tarvetta tarkasteltaessa on sovellettava **varovaisuusperiaatetta**.
- Ympäristöministeriö on asettanut ajalle 3/23 – 4/24 työryhmän, jonka tavoitteena on laatia **opas aurinkovoimahankkeiden maankäytön kysymyksiä varten**. Myös YVA-lain liitteen 1 hankeluettelo on päivittämässä todennäköisesti noin kahden vuoden kuluessa.

Teollisen mittakaavan aurinkovoimahankkeet VARELYn alueella, huhtikuun lopun 2023 tilanne

- VARELY on tehnyt kolme (3) YVA-menettelyn soveltamista koskevaa yksittäistapauspäätöstä ja tällä hetkellä kaksi (2) päätöstä on valmistelussa.
 - Kahdessa (2) tähän mennessä tehdyssä yksittäistapauspäätöksessä on todettu, että YVA-menettelyä tulee soveltaa (koskien samaa hanketta), yhdessä (1) YVA-menettelyä ei edellytetty.
- Tehty lisäksi tehty muutamia lausuntoja, että YVA-lain päätöstä ei ole tarpeen tehdä.
- YVA-menettelyssä on VARELYssä tällä hetkellä kolme (3) teollisen mittakaavan aurinkovoimahanketta:
 - SUN 2 Oy, 870 ha (Huittinen), YVA-menettelyn soveltaminen todettiin suoraan YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon kohdan 2f perusteella.
 - Pohjan Voima Oy, Santakangas (Siikainen), hybridihanke, joka koostuu 7 tuulivoimalasta (6 -10 MW) ja 444 ha aurinkovoimakentästä. YVA-tarve todettiin suoraan YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon tuulivoimaa koskevan kohdan 7e mukaan ja kohdan 2f perusteella.
 - IBV Suomi Oy, 290 - 303 ha (Ulvila). YVA-menettelyn tarve todettiin yksittäistapausharkinnan perusteella.
- Vuonna 2023 saattaa alkaa muitakin teollisen mittakaavan aurinkovoimahankkeiden YVA-menettelyjä.
- VARELYn alueella on valmisteilla useita muita (10 -100 ha aurinkovoimahankkeita), joista ei ole edellytetty YVA-menettelyä.